

ספר זכרון

לסופרי ישראל החיים אתנו כיום

יאצור

תולדותיהם ושמות ספריהם הכתובים בשפת עבר ונוגעים בעניני תורת-
וחכמת ישראל.

נערך בבית מערכת האסיף

ווארשא

בדפוס ה' סאיר יחיאל האלבער נ"י, ברחוב שמאלע סיללע 4 №

שנת תרמ"ט לפ"ק

СЕФЕРЪ ЗЫКОРОНЪ

т. е.

Словарь Еврейскихъ Писателей

Издание

Н. СОКОЛОВА

Варшава 1889

въ Типографіи М. І. Гальтера Милая 4

ר' משה הכהן פראוער בפט"ב

נולד בעיר קיראן (פ' קאוונא) ביום כ"ה טבת שנת ת"ר. אצל אביו ר' שלמה זלמן שהיה מצוין בתורתו וחסידותו וההפרנס סמלאכת המלסדות, למד את ההלמוד בשחר ילדותו. בשנת ה"א למד בישיבה הגדולה של ר' משה'ל חיים'ם בקיראן אשר אליה נהרו או בחזרים מכל ערי ליטא, ובכל יום ש"ק לקח "שיעור" אצל דורו ר' אברהם עבר יפה וכעת רב בלאודזיי). גם בהנ"ך הגה וידעו כמעט בע"פ. — תר"ד כאשר מטה יד אביו להחזיקו על שלחנו הלך ליאנאווא (פ' קאוונא) וילמוד ספי הרה"ג ר' העשיל טשווינצאן. בעיר ההיא החל להגיה גם בספרי מליצה אשר נתן לו למקרא אחד מרעיו. אחרי ג' שנים כאשר החלו לרנן אחריו ואביו שהעתיק מושבו לעיר ההיא עפך עליו אפו, עזב את העיר וילך לפאניוועז ויכנס לישיבת ר' מאיר שו"ב ז"ל ויצמיין בחריפות ובקיאות. אחרי הרפתקאות רבות בא בשנת תרי"ח לוויילנא וישב בה כחצי שנה וילמוד שפ"א ורוסית ספי תלמידי ביטדה"ר. בעמוד אביו גם פה כצר נגדו לבל יכנס לביטדה"ר, הלך אחרי חצי שנה רגלי מוויילנא לויטאמיר במשך שלשה שבועות וחצי, ויתכונן לבוא שם אל ביה מדה"ר ור"י אייכענבוים קרבהו ויתן לו מורים סקרב תלמידי הבית. אולם מחסרון העודת מסע ומפני מחלתו שב אל עירו וישב בפאניוועז ויהי מורה לשעות, ושם התודע אל המשורר יל"ג. — הרכ"ג בא לקאוונא ומבחר בני הנעורים שמעו לקח מפיו. בעיר ההיא התודע אל הח' מאפו ז"ל. תרכ"ה החל לשלוח מאמרים ופיליטאנים שונים להמליץ וחהם עליהם, עזרא מהר שפר" (משה פראוער), בן עטרם הפרז, אני הגב"ר הר"ן. בקאוונא היה לעזר למל"ל לקנות דעת ויצילו מיד הקטים עליו וישלחאו לאדעכמא, בן היה לעזר להר"ר ליפקין ז"ל (בן הרה"ג ישראל סלאנצער) לנסוע לקאנינגבערג, להר"ר הערסאן שפירא

(שהיה מלמד בקאוונא) לנסוע לח"ל ועוד למבקשי השכלה רבים היה לעזר בכסף ובעצה. — תר"ל בא לפט"ב ויהי מורה שפ"ע ויסודי הדת בביה"ס של ה' בערסאן, ואח"כ לקחהו הבאראנעססע נינצבורג ז"ל להיות מורה שפ"ע, ייסודי הדת וקורות ישראל בכית החינוך ליתומים אשר יסדה, והוא עומד על משמרתו ואת עד היום. לפני שמונה שנים כבוא משפחה הבאראן לגור בפט"ב קראהו הבאראן אליו ויפקידהו להורות לבניו שפ"ע ודקדוקה ויתר הלמודים הנוגעים לחכמת ישראל ועד היום הגהו מורה בבית הבאראן. מאז החל "המליץ" להופיע בפט"ב הגהו בו עזר הסידרי, עורך החלק "בארצנו".

דר' ישראל פרענקעל בווארשא

Dr. I. Frenkel, Warschau, Dzika 4

נולד לאביו ר' משה דוד ביום ז' תמוז תרי"ז בעיר ריפין (פ' פלאצק). עד שנתו הי"ב למד בחדרי מלמדים ש"ס ופוסקים כיהר צעירי בניי בערים הקטנות. אז נקרה לו מורה ומלמד להועיל הר' קלמן פיוואווארסקי (הוא פ. אשר נהפך פהאם ממלמד לתלמיד האוניוויזיטט בארץ אשכנז ובזמן קצר היה לרופא בצבא בפט"ב). הוא למדהו ש"ע וקרא עמו בספרי השכלה וע"י הקריאה ההיא התעורר לבקש חכמה. בעזרה דודו המשיכיל ר' אהרן כרמל עזב פרענקעל את הוריו ועירו ויסע לוואלאצאוועק ויבא בין תלמידי הרה"ג קרא, ויהי לו היום לתלמוד ובלילות אשר שם כימים למד כל היריעות הנחוצות לגימנוזים עד כי במשך ב' ירחים הצליח לעמוד למבחן ולהכנס להגימנו' שם. משם בא להגימנו' הקלאסיקיי בפלאצק, ואף כי נשא מחסור נורא, וגם הוריו נצבו לשמן על דרכו, נטר תקלמודיו כאהד המצוינים בתלמידים. אז בא לווארשא ויכנס אל האוניוויזיטט למחלקת חכמת הרפואה, וגם פה התנוסס בין כל התלמידים